

Initiativ om våtmarksflottar för att förbättra vattenkvaliteten

Tekn 16.06.2026 § 44

Ritare

Teknisk direktör Janne Kaulio, tel. 044357 5503

Socialdemokraterna i Pyttis har lämnat in ett kommunalt initiativ som föreslår att kommunen ska undersöka och publicera information på sin webbplats om våtmarksflottar som förbättrar vattenkvaliteten, deras tillståndsförfaranden, byggnation, växtarter, stödmöjligheter och underhållsbehov. Initiativ som kompletterande material. Initiativet föreslår också att kommunen bygger en våtmarksflotte nära Pyttis slott som exempel.

Våtmarksflottar (flytande våtmarker) är ett av metoderna för vattenskydd och återställning. De kan minska näringsbelastningen, förbättra vattenkvaliteten och öka den biologiska mångfalden lokalt, särskilt i grunda, eutrofa och skyddade vattendrag.

Kommunen Pyttis äger inga vattenområden. Genomförandet av våtmarksflottar kräver alltid ett tillstånd från ägaren av vattenområdet och, i vissa fall, även officiell prövning (t.ex. Nationell tillsynsmyndighet, vattenlagen). Därför kan en kommun inte genomföra våtmarksflottar i sina egna vattenområden, och kommunen kan inte ensam ansvara för genomförandet av sådana projekt. Kommunens roll är mest naturligt att dela information, stödja samarbete och eventuellt delta i separata projekt inom resursernas gränser.

1. Flottplacering och tillstånd

- En våtmarksflotte får endast placeras med tillstånd från ägaren av vattenområdet. Ofta är ägaren en aktieägare eller en privatperson.
- En liten färja som ligger på sin egen strand och inte stör vattentrafik, fiske eller vattenutsläpp kräver vanligtvis inget tillstånd enligt Water Act.
- Om färjan är stor, ligger i ett vanligt vattenområde eller kan påverka vattentrafik, fiske eller vattenflöden, är det klokt att kontakta den nationella tillsynsmyndigheten i förväg för att bedöma det möjliga behovet av tillstånd.
- I praktiken:
 - Alltid med tillstånd från ägaren av vattenområdet
 - vid behov tillståndsprövning av den nationella tillsynsmyndigheten (vattenlagen).

2. Båtbyggnadsinstruktioner

- Bygginstruktionerna för våtmarksflotten som producerats i projektet av Savolax-Karelska vattenförvaltningsföreningen publiceras på

föreningens webbplats och är fritt tillgängliga. De inkluderar också exempel på växter som är lämpliga för sjöplatser.

- På sin webbplats kan kommunen Pyttis hänvisa invånarna till dessa instruktioner och liknande inhemska och internationella riktlinjer (t.ex. Strukturella modeller av Theseus tesar).
- För fåglar rekommenderas att flocken har:
 - sluttande kanter täckta av vegetation eller grunda "ramper" från vilka fågeln lätt kan ta sig från vattnet till plattan
 - En del av flottens yta lämnas öppen och plan nog för boläggning

3. Växtarter lämpliga för havet och sjön

- Vanliga växtarter som är lämpliga för sjövattnet inkluderar:
 - Vanligt vass (*Phragmites australis*)
 - Sjövass (*Schoenoplectus lacustris*)
 - kavedunne (*Typha*-arter)
 - (t.ex. *Carex*-arter)
 - Gul pelargon (*Iris pseudacorus*) när den används med måtta
- Pyttiss havsområde är bräckt vatten, inte en helt salt marin miljö. I bräckt vatten trivs bäst de arter som tål både sötvatten och lätt saltvatten, såsom:
 - Vanligt vass (mycket användbart även vid kusten)
 - starr och våtmarksväxter i kustängar beroende på lämplighet från fall till fall.
- Färskvatten och jord kan föras in i flottens odlingsmedium, vilket innebär att några av de vanliga våtmarksarterna också kan frodas på flotten i det bräckta vattenområdet.

4. Finansierings- och stödmöjligheter för färjan

- Möjliga finansierings- och stödkällor inkluderar:
 - Projektstöd för miljö- och vattenåterställning som ansökts om via EAFRD (t.ex. Ledargrupper)
 - Bidrag från Tillstånds- och tillsynsverkets för vattenskydd och vattenåterställning
 - Småskaliga bidrag till miljöorganisationer och stiftelser
- Vanligtvis ges stöd till föreningar, aktieägare eller projekt, inte till enskilda hushåll.
- På sin webbplats kan kommunen sammanställa en allmän informationstext om de viktigaste supportkanalerna och länkar till deras uppdaterade ansökningsinstruktioner.

5. Färjetrafik och underhåll

- Färjans funktionalitet kräver regelbundet underhåll:
 - Klippning av vegetation och borttagning av växtmassa 1–2 gånger per år (att ta bort näringsämnen från vattensystemet kräver att växtmassan i flotten samlas upp, inte lämnas att ruttna i vattnet)
 - inspektion av fästen, förankring och konstruktioner minst en gång per år (t.ex. på våren)
 - reparation av eventuella skador på storm eller is.

- De årliga underhållskostnaderna för en liten (ca 10–15 m²) färja är cirka 300–550 € per år när underhållet köps som en tjänst. Om extern vattenkvalitetsövervakning ingår vid användningen av flottan kan den årliga kostnaden vara cirka 500–900 € per år.

6. Investeringskostnad för färjor

- En liten våtmarksflotte (ca 10–15 m²) kostar som investering:
 - Färdig kommersiell enhet (skrov, flottörer, odlingsmedium, ankring, plantering och installation som outsourcad tjänst): cirka €2 200–4 800 / färja

Förslag om beslut

Den tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen och vidare för kommunfullmäktige att rådet:

1. Dokumenterar ovan nämnda rapport om våtmarksflottor som förbättrar vattenkvaliteten,
2. Noterar att kommunen Pyttis inte äger några vattenområden, vilket är anledningen till att kommunen inte har möjlighet att agera som huvudansvarig för våtmarksflottor i sina egna vattenområden,
3. noterar att kommunens roll i aktiviteter relaterade till våtmarksfärjor främst är att samla in och dela information, främja samarbete med vattenområdesägare, föreningar och myndigheter samt överväga deltagande i möjliga projekt inom kommunens ekonomiska och mänskliga resurser;
4. Beslutar att kommunen på sin webbplats (www.pyhtaa.fi) publicerar en länk till bygginstruktionerna för våtmarksflotten som producerats i projektet för Savolax-Kareliska vattenförvaltningsföreningen, vilken kommer att publiceras på föreningens webbplats och som kan användas fritt. De inkluderar också exempel på växter som är lämpliga för sjöplatser.
5. Noterar att eventuella exempelfärjor eller andra konkreta investeringar kommer att avgöras separat från fall till fall, baserat på ägarens tillstånd för vattenområdet, finansiering och säkerhet för långsiktigt underhåll, och
6. Anser att kommunens initiativ har slutförts med denna rapport.

Beslut

Godkänt.

Kstyr 10.8.2026 § 91

Ritare

Teknisk direktör Janne Kaulio, tel. 044357 5503

Förslag om beslut

Den tekniska nämnden föreslår för kommunfullmäktige och vidare till kommunfullmäktige att rådet:

1. Dokumenterar ovan nämnda rapport om våtmarksflottor som förbättrar vattenkvaliteten för information,
2. Noterar att kommunen Pyttis inte äger några vattenområden, vilket är anledningen till att kommunen inte har möjlighet att agera som huvudansvarig för våtmarksflottor i sina egna vattenområden,
3. Noterar att kommunens roll i aktiviteter relaterade till våtmarksflottor främst är att samla in och dela information, främja samarbete med ägare av

vattenområden, föreningar och myndigheter samt överväga deltagande i möjliga projekt inom kommunens ekonomiska och mänskliga resurser, 4. Beslutar att kommunen på sin webbplats publicerar en länk till bygginstruktionerna för våtmarksflotten som producerats i projektet för Savolax-Kareliska vattenförvaltningsföreningen, vilken kommer att publiceras på föreningens webbplats och kan användas fritt. De inkluderar också exempel på växter som är lämpliga för sjöplatser. 5. Noterar att eventuella exempelfärjor eller andra konkreta investeringar kommer att avgöras från fall till fall, baserat på vattenområdets ägares tillstånd, finansiering och säkerställande av långsiktigt underhåll, och 6. Anser att kommunens initiativ har slutförts med denna rapport.

Beslut

Godkänt.

Kfullm 31.8.2026 § 25
151/11.06/2026

Beredare

Teknisk direktör Janne Kaulio, tel. 044357 5503

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige att: 1. Registrera ovan nämnda rapport om våtmarksflottar som förbättrar vattenkvaliteten, 2. Notera att kommunen Pyttis inte äger några vattenområden, vilket är anledningen till att kommunen inte har möjlighet att agera som huvudansvarig för våtmarksflottar i sina egna vattenområden, 3. Noterar att kommunens roll i aktiviteter relaterade till våtmarksflottar främst är att samla in och dela information, att främja samarbete med ägarna av vattenområden, föreningar och myndigheter, samt övervägande av deltagande i möjliga projekt inom kommunens ekonomiska och mänskliga resurser, 4. Beslutar att kommunen ska publicera en länk till bygginstruktionerna för våtmarksflotten som producerats i projektet för Savolax-Kareliska vattenförvaltningsföreningen, vilken kommer att publiceras på föreningens webbplats och kan användas fritt. De inkluderar också exempel på växter som är lämpliga för sjöplatser. 5. Noterar att eventuella exempelfärjor eller andra konkreta investeringar kommer att avgöras separat från fall till fall, baserat på ägarens tillstånd för vattenområdet, finansiering och säkerhet för långsiktigt underhåll, och 6. Anser att kommunens initiativ har slutförts med denna rapport.

Beslut

Godkändes.